

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

3 Induciis varium dat tertia quæstio tempus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

teratos Episcopos, ac è civitatibus propriis pulsos (quia alibi Episcopi constituti non possunt, nisi in civitatibus non minimis) & alios in eis, ipsi videntibus constitutos. Id eodè hæc vobis scribitur, ut citatis hoc fieri non licet, sed filios vero qui adulterina fœderate sponsas suas, (quas & uxores eorum prætere infamè esse intelligimus) tenent, ejiat ut adulteros, atque infames fieri, eosque ab ecclesiasticis honoribus atque iuribus. Si autem adversus eos aliquam querelam habueritis, his peractis inquirendum erit, & auctoritate hujus sanctæ sedis terminandum.

C. V. ¶ Inducia sex mensium ejectionis, vel expulsi-
onis præstentur.

Item Cajus a epistola prima ad Felicem.

¶ Restitui, vel expulsi, post integram restitutionem an-
teverfari inducia, vel sex mensium indulgentia
sunt.

C. VI. ¶ Post restitutionem inducia præ-
stentur.

Item Eusebius à Papa epist. 2.

¶ Rius è ergo oportet omnia illis expulsi legib. red-
integrari, & ecclesiis, quæ eis sublatæ sunt, cum omni
privilegio sibi d. restitui, & postmodum non sub angustii
temporis spatio, sed tantum temporis spatium eis indul-
geatur, quantum expulsi, vel expulsi esse videntur, an-
tequam ad synodum convocentur.

C. VII. ¶ De eodem.

Item Felix Papa I. in scriptis ad Episcopos
Ægypti, cap. 1.

¶ Tandem è in sede propria pacifice, & potestativè cun-
cta disponens restitend, quamdiu expulsi, vel expo-
liati suis carere visis est rebus.

C. VIII. ¶ Ante restitutionem aliqui ad
causam vocari non debet.

Item Felix Papa I. epist. 2. ad Episcopos Gallie.

¶ Si Episcopus sitis fuerit, aut ecclesie sibi commisse
rebus expulsi, aut ecclesie sibi commisse
omnibus esse debet, quod abbit, quod alienum ab
omnibus est debet, fideiibus) à sede propria ejectionis, in
detentione aliqua à suis ovibus fuerit sequestratus, tunc i
canonicè ante in primum statum restituitur, cum omni
privilegio sui honoris, & sua omnia, quæ infidiis inimi-
corum suorum ei ablata fuerant, legibus redintegrentur.

¶ Non è enim convocari poterit, vel præjudicari, nisi i-
pse pro sua necessitate (minimè tamen judicandus) ad-
venire sponte elegerit. Nullatenus ergo à quoquam
respondere cogatur, antequam integerrimè omnia, quæ
per suggestiones inimicorum suorum amiserat, potestati
eius ab honorabili concilio legali ordine redintegrentur.

¶ Præter vero cum omni honore statui pristino reddatur, &
ipse dispositis, ordinatisque liberè ac securè diu sitis rebus,
tunc regulariter intra quatuor, vel quinque, vel sex, aut
septem menses, juxta quod possibilitas ei fuerit, & non
ante convocatus ad tempus in concilio legitimo & cano-
nico, veniat ad causam, & si ita justè videretur, accusantium
propositionibus respondere.

¶ Tunc canonicè) in originali sic legitur, tunc canoni-
cè, (antequam in pristino statu restituitur, cum omni
privilegio sui honoris, & sua omnia, quæ infidiis inimi-
corum suorum ei ablata fuerant, legibus redintegrentur)
nec convocari, nec judicari poterit, nisi ipse, dec. Nec multò
seu habens eos, & Panormia, nisi quid loco, antequam, te-
gatur in Gratianum, ante.

¶ Item si male vivendo facultates ecclesie disper-
sit Episcopus, ab ejus patrimonio, quousque de dilapidatione ve-
ram ecclesiasticarum cognoscatur, submovendus est: exem-

a Invoia legatur, Galasus. b Et Inon. 1. epist. 1. sup. ca.
e. quatuor. c Invoia. 2. 29. Anst. 2. 44. d al. Inon. o Panm.
l. 4. c. 11. Poly. 1. Anst. 1. 3. 5. f Panm. 4. c. 52. Anst. 1. 3. ca. 14.
g Invoia. 2. 29. Panm. l. 4. c. 44.

plo tuorum & curatorum, qui dum fuerint suspecti, à tutela, vel
cura removeantur, donec de suspecto cognoscatur.

C. IX. ¶ Ab administratione removeantur,
quæ re ecclesie male vivendo
dispergant.

Unde Pelagius Papa Petro Presbytero.

¶ Quia ea, quæ de fraudibus Maximiliani i flebili ad-
causis nostras supplicum relatione venerunt, non
facile secundum veritatem agnoscere poterunt, nisi facili-
ter ecclesie, quam in usus suos male convertendo disper-
sit, ab ejus potestate, donec causa cognoscatur, seponatur:
idcirco nos eum è à supra dictæ ecclesie patrimonio vo-
lumus interim submoveri, & in vestro, disculsiōnis ipsius
tempore, moderamine detineri.

¶ ¶ Maximiliani] In quibus sequitur, Presbyteri, quæ
vox indulta est: quia in nullo vestro codice Gratiæ, ex iis qui
collekti sunt, habetur. Gratianus autem caput hoc de Episcopo, non
de Presbytero accepit.

QVÆSTIO III.

¶ Quid verò post vocatorem venientem ad iudicium, in-
ducia negande non sint, Felix Papa II. in epi-
stola ad fratres Ægypti, cap. 1. restatur, dicens,
C. I. ¶ Venienti ad iudicium inducia non
negentur.

¶ Vm a accusatus ad iudicium venerit, si voluerit, &
necesse fuerit i, inducia ei petenti à Patribus con-
stituta, absque impedimento concedantur, & iudices à
se electi sibi tribuantur.

¶ ¶ Et necesse fuerit] Hæc addita sunt ex epistola ipsa, Ivo-
ne & Panormia, habentur, infra eadem cap. inducia. 2.

C. II. ¶ Quot mensium inducia Episcopi
prestantur.

Item ex eadem epist. ad fratres Ægypti, c. 20.

¶ Inducia è verò c Episcoporum, super quibus con-
sulistis, diversa à Patribus regulis invenimus infir-
mitas. Quidam enim ad repellenda impetitorum d ma-
chinamenta, & suas præparandas, responsiones, & testes
confirmandos, & consilia Episcoporum, atque amicorum
querenda, annum è & sex mandaverunt menses conce-
di. Quidam autem annum, in quo plurimi concordant.
Minus verò quàm sex menses, non reperi: quia & laicis
hæc indulta sunt, quanto magis Domini sacerdotibus?
& infra. ¶ ¶ Inducia namque non sub angusto tempore,
sed sub longo spatio concedendæ sunt, ut accusati se præ-
parare, & universos communicatores in provinciis pos-
sitos convenire, & testes præparare, atque contra infidato-
res se pleniter armare valeant.

C. III. ¶ De induciis præstandis.

¶ Item Eleutherius Papa in epist. ad Gallicæ provincias.
¶ Inducia è non modicè ad inquirendum dandæ sunt,
¶ ¶ Ine aliquid præpropere agi à quacunque parte videatur,
quia per subreptionem multa proveniunt.

C. IV. ¶ De eodem. P A L E A.

Item Damalis Papa epist. 3. ad Stephanum
Archiepiscopum.

¶ ¶ Inducia è accusatis in criminalibus causis i sex men-
sium, vel eo amplius, si necesse fuerit, concedendæ
sunt.

¶ ¶ Spacium verò dilationem, sicut in lib. 3. Codi-
ci, tit. 11. de dilatoriis invenitur, hæc è ratione mode-

a Invoia. 6. c. 33. Panm. l. 4. c. 91. Anst. 1. 3. c. 5. b al. iudicium.
c Anst. 1. c. 111. & 119. Poly. 1. 5. tit. 3. Burch. 1. 1. c. 18. Ino part. 4.
c. 296. d ante legatur, imperatorum. e aut sex.] orig.
f Panm. l. 4. c. 102. Burch. 1. 16. c. 32. Invoia. 6. c. 317. g Panm. l. 2.
c. 103. Anst. 1. 3. c. 56. h Anst. 1. c. 76. Invoia. 6. c. 277. Panm. l. 4.
c. 101. i al. Episcopii. k l. 1. 8. quid hæc ratione.

rendum est, ut si ex ea provincia, ubi lit agitur, vel persona, vel instrumenta possidentur, non amplius quam tres menses indulgan-
tur. Si vero ex continentibus provinciis, sex menses custodiri iustitia
est. In transmarina autem dilatare novem menses computari o-
portet. Iudicantes autem i hac ratione non sibi concessum in-
religiose danda dilatare arbitrium: sed eandem dilatare (si
reum urgentissima ratio flagitaverit, & necessitas desiderata in-
struendum exegerit) non facile amplius quam semel, nec ultra
trahendi arte sistant esse tribuendam. ¶ Et autem dilatio pe-
nitus est deneganda, qui rescriptum ad extraordinarium iudicem
deportaverit. a Illi b autem qui in iudicium vocatur, danda est
ad probanda c precum mendacia, vel profrenda aliqua instru-
menta, vel testes, quoniam instruitus esse non potuit, qui proter-
strem ad alienum iudicium trahitur. ¶ Cum d vero ad appel-
lationem, consultationemve a Principe rescriptum fuerit, siue sit
primo iudicio petita dilatio, & ea tributa non sit, siue nec petita
quidem, eam dari cuiquam non licet eadem ratione, qua ne in
iudicio quidem cogitationem Imperialium dilatio tribui solet.
¶ A Iudice procedente dilatare non convenit postulari, etiam
si utriusque parte presente tribuatur, cum non alia, nisi causa
cognata, indulgeri queat, & cogitatio causa non interpellatione plenaria,
sed cogitatione c magis iudice legitime colligatur, ut si forte dilato-
ris petito fuerit improbat, suscepta questio per sententiam iu-
dis dirimatur. ¶ Constitutione septima, in collatione septima.
¶ [Libellum f. vero non alia: alio dirigit, nisi prius & in i-
psium, quem dicitur obnoxium, & in negotio executionem exponat cau-
tionem, si vel intra duos menses litem contestatum, vel omne da-
mnum ei, qui convenitur, contingens restitutum in duplum.] In-
c. 1. c. 6.

3 pars. [Offeratur g ei, qui vocatur ad iudicium, libel-
lus, & exinde prout sportulis, data fidei iuramento xx. dierum gau-
deat inducitur, quibus deliberet, cedatne, an contendant; atq; iudi-
cine alium sociari h petat, an recuset eum: nisi ille sit is, quem
ipse alio recusat, iam perierit. Deniq; profecto interrogetur, an
hoc tempus litis transferat, quod non modo i ex ipsius responsio-
ne, sed etiam ex libello subscriptione manifestatur, quatuor in tri-
bus facere debet. Litem ergo contestato contra hoc inducitur k ha-
bita pro nihilo est l.] Ibidem. [¶ Quod m fieri non debet,
nisi alio factu dederit certam promittens quantitatem se datu-
rum, si litem non conquetur, cui excepti non vincat causam.
Si igitur post tempus a se constitutum intra decem dies res pre-
sente non occurrat, dimittatur res exalto eo quod promissum est:
& si quid circa litem plus impendisse cum taxatione iudice
iuraverit. Exceptio n. fori 2. dilatoria est, atque ideo in
iudicio liti debet opponi, & probari. Peremptoria o autem
exceptione, seu praescriptione longi temporis, sufficit in initio
liti contestari.]

1. ¶ Iudicantes autem] In codice Iustiniani legitur. Quod
ita constitutum iudicantes sentire debebunt, ut in hac ra-
tione, &c.

2. ¶ Exceptio fori] Postrema hae pars abest à plerif-
que vetustis exemplaribus. In uno autem est in margine,
cum hoc titulo, glossa Ioannis. Eadem autem verba legun-
tur infra ead. q. 6. c. si quis Episcoporum. 5. exceptio.
& ibi sunt in omnibus antiquis
codicibus.

a al. reportaverit. b Ibidem leges, sed mutata est verbo-
rum series. c improbanda] orig. d Leges, mutatu qui-
busdam vocibus. e al. confidente. f Cod. de liti contestat.
auth. libellum. g Cod. de liti contestat. auth. offeratur. h Iu-
stinianus antecessor novella 12. c. 3. i al. max. k privilegium.]
orig. l al. danda est.] orig. m Cod. de dilatoriis, au-
them. quod fori. n Ex Cod. de excep. l. ult. & l. 5. o Infra
ea. quest. 6. cap. si quis Episcoporum. Supra 2. quest. 7. cap. alieni. ex
Dionysio.

QUESTIO IV.

Quid verum infames, & non legitime convulsi ad accu-
sationem admitti non debeant, & qui generaliter ad ac-
cusationem removenda sint, multorum iudicantium de-
ret.

C. I. ¶ Infames, eos qui post bono fame, accu-
sare non possunt.
Aut enim Iginus Papa, epist. 2.

Alieni a erroris societatem b sectantem, vel i fa-
dis iustionibus inobedientem suscipere non possunt,
nec impetere recte credentes, vel sanctorum Patrum
iustionibus obtemperantes permitimus c, quia iustis &
deales & infideles magna debet esse discretio.

C. II. ¶ Qui legem suam sponte transgressi eduxerit,
ante suam reverentiam recte agmen-
tes accusare non pos-
sunt.

Item Amalcius Papa in prima decretali.

Beatus d praedecessor noster Clemens, vir Aposto-
licus, & spiritus Dei plenus, una cum reliquis iustis
collegis suis statuit, dicens. Accusandi, & testificandi
licentia denegatur his, qui Christianam religionem ad
minimis dignitatem, & suae fidei suscipi non possunt,
aut regulariter prohibita neglexerint. Transgressi
enim sponte legis suae, eiusque violatores, & recedentes
apostata nominantur. Omnis enim apostata relictus
& ante reverentiam suam, non in accusatione recte ag-
tum, aut testimonio suscipiendus est.

C. III. ¶ A suo proposito discedentes sunt
infames.

Item Pius Papa, epist. 1.

Si e quis f vero à suo proposito retrorsum trans-
gressus fuerit, infamis efficitur. Reprobatur ergo mag-
is eorum redargutiones, qui in recta fide suscipi debent.
des autem, & conversati primum scrutantur, sunt excep-
di, & non prius.

C. IV. ¶ Inestusus & non legitime convulsi, in-
credentes & legitime convulsi accusare
non possunt.

Item Calixtus Papa ad Episcopos Galliae, epist. 1.
cap. 4.

Coniunguntur h conjunctionibus, nec legitime
sunt, nec manere possunt, sed sunt repellendi a
causa cap. ¶ Quisquis ergo non legitime convulsi
vel abque dotali titulo, ac benedictione sacerdotum
stat copulatus, sacerdotes, vel legitime coniunguntur
nari, vel in eos testificari minime potest, quoniam
inceffi macula pollutus, infamis est, & accusare
& infames efficiuntur, sed etiam omnes eius consensum
ctos non permittitur. Non solum ergo hi consensum
& infames efficiuntur, sed etiam omnes eius consensum
feri censemus. Hos ergo leges fculi interdicimus,
nos misericordia praevincit sub infamitate nota ad per-
tiam recipimus.

C. V. ¶ Qui sunt recipiendi in accu-
satione.

Item in eadem epistola.

Conspiratores i in nullius accusatione sunt

a Iulius in rescripto ad Orient. cap. 17. Poly. l. 1. tit. 17. cap. 1.
c. 16. & l. 1. c. 9. Pan. l. 4. c. 70. & 88. b al. scilicet a suscipi
al. societate maculatum, vel à sua. c al. permittimus. d
d. Anst. 2. 09. Pan. l. 4. c. 80. e Anst. l. 1. c. 4. f al. a
à suo vero proposito. g al. demum. h Burchard. l. 7. c. 1.
c. 23. i Ivo p. 6. c. 564.